

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Stockholm
2025-05-07

Vår referens
Tobias Adielsson

Dnr
LI2025/00306

Avgift för områdessamverkan – och andra åtgärder för trygghet i byggd miljö (SOU 2025:5)

Företagarna är inte med på missivets sändlista för denna remiss, men som Sveriges största företagarorganisation, med över 60 000 medlemmar inom små och medelstora företag i hela landet, vill vi ändå lämna synpunkter. Förslaget rör frågor som i hög grad berör våra medlemmar och riskerar att få betydande konsekvenser för företagare i många olika branscher och geografiska områden.

Sammanfattning

Företagarna kommer i detta remissvar att fokusera på den del av betänkandet där utredningen föreslår att kommuner ska kunna införa obligatorisk områdessamverkan. Det innebär att fastighetsägare inom ett geografiskt avgränsat område kan tvingas att delta i en samverkansförening och betala avgifter. Dessa avgifter ska finansiera trygghetsskapande, brottsförebyggande och andra åtgärder som syftar till att öka områdets attraktivitet och stärka det lokala näringslivet. Förslaget bygger på en modell som inspirerats av så kallade Business Improvement Districts (BID) i andra länder.

Våra synpunkter

Trygghet är en grundläggande samhällsfunktion som i grunden är statens och kommunernas ansvar – och som redan finansieras genom skattesystemet. Att införa särskilda avgifter för detta innebär i praktiken en extra skatt på trygghet, vilket urholkar samhällskontraktet och riskerar att minska förtroendet för det offentliga.

Förslaget riskerar också att slå särskilt hårt mot företagare och fastighetsägare med små ekonomiska marginaler – ofta de som verkar i just de områden där trygghetsproblemen är som störst. Tvingande avgifter innebär ytterligare ekonomiska och administrativa bördor för verksamheter som redan kämpar för att få lönsamheten att gå ihop. Istället för att stärka områdenas attraktivitet riskerar förslaget att driva bort just de aktörer som skapar lokalt engagemang, tillgänglig service och arbetstillfällen. Små verksamheter har ofta valt dessa områden på grund av lägre kostnadsnivåer, och när kostnaderna stiger finns inte utrymme att parera. Resultatet blir att de tyst försvinner – och lämnar kvar tomma lokaler, minskat utbud och en ännu större utmaning för tryggheten. Trygga och levande områden kräver mångfald, lokalt företagande och långsiktiga fastighetsägare – inte ytterligare pålagor som urholkar deras möjlighet att vara kvar.

Många fastighetsägare och företagare deltar redan idag aktivt i frivilliga trygghetsinsatser – genom bevakning, grannsamverkan, trygghetsvandringar och samarbeten med civilsamhället

och kommunen. Dessa insatser bygger på vilja och lokalt ansvarstagande. Att ersätta detta med tvång riskerar att slå undan grunden för det som fungerar.

Utredningen har inte på ett tillräckligt sätt visat att det finns ett faktiskt behov av ett lagstadgat system. Tvärtom är risken uppenbar att en sådan modell möts av motstånd, minskat engagemang och ökad byråkrati. I stället för att lagstifta om samverkan bör det offentliga stödja det som redan fungerar.

Främja i stället frivilliga initiativ. Stärk samverkan mellan kommun, polis och fastighetsägare, genomför lokala kartläggningar av problematiken för att skapa en gemensam problembild och hitta effektiva lösningar. Se över regelverk: Identifiera och åtgärda hinder i dagens regler som försvårar för fastighetsägare att investera i trygghetsåtgärder.

Ställningstaganden

Företagarna avstyrker utredningens förslag om en ny lag om avgift för områdessamverkan då förslaget riskerar att försvaga förutsättningarna för små och medelstora företag att verka i viktiga områden.

Tobias Adielsson
Näringspolitisk expert
Företagarna

Pernilla Norlin
Samhällspolitisk chef
Företagarna